

บทคัดย่อ

การใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อจัดการขยะบริเวณท่าเทียบเรือท่องเที่ยว

: กรณีศึกษาท่าเทียบเรือท่องเที่ยวอ่าวฉลอง อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

ผู้วิจัย	ทานิดา ศิลปะ
สาขา	สิ่งแวดล้อมศึกษา
ปี	2553
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภา กาหีย
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์สมชาย สกกุลทัฬ
PKTN	991-500-018-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประเภท ปริมาณ และองค์ประกอบของขยะบริเวณท่าเทียบเรือท่องเที่ยวอ่าวฉลอง อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต 2) เพื่อสร้างคู่มือให้เหมาะสมกับผู้ประกอบการเรือท่องเที่ยวในการจัดการขยะบริเวณท่าเทียบเรือท่องเที่ยว 3) เพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือในการสร้างความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และความตระหนัก ของผู้ผ่านการอ่านคู่มือ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ประกอบการเรือท่องเที่ยว บริเวณท่าเทียบเรือท่องเที่ยวอ่าวฉลอง อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และความตระหนัก ก่อนและหลังการใช้คู่มือการจัดการขยะบริเวณท่าเทียบเรือท่องเที่ยว สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสถิติทดสอบที

การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม เป็นการศึกษาปริมาณ ประเภทและองค์ประกอบทางกายภาพของขยะ พบว่า ขยะที่พบบริเวณท่าเทียบเรือท่องเที่ยวอ่าวฉลอง อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ในเดือนมิถุนายน 2552 ซึ่งเป็นเดือนที่มีนักท่องเที่ยวมาใช้บริการจำนวน 7,957 คน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 546.43 กิโลกรัมต่อวัน องค์ประกอบของขยะได้แก่ ขยะที่ย่อยสลายได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 45.40 กิโลกรัมต่อวัน ขยะรีไซเคิล มี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 25.15 กิโลกรัมต่อวัน ขยะทั่วไป คิดเป็นค่าเฉลี่ย 20.63 กิโลกรัมต่อวัน ขยะพิษ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 0.45 กิโลกรัมต่อวัน และในเดือนมกราคม 2553 ซึ่งเป็นเดือนที่มีนักท่องเที่ยวมาใช้บริการ 26,312 คน มีค่าเฉลี่ย 2,833.58 กิโลกรัมต่อวัน องค์ประกอบของขยะได้แก่ ขยะที่ย่อยสลายได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 52.98 กิโลกรัมต่อวัน ขยะรีไซเคิล คิดเป็นค่าเฉลี่ย 19.76 กิโลกรัมต่อวัน ขยะทั่วไป คิดเป็นค่าเฉลี่ย 12.60 กิโลกรัมต่อวัน ขยะพิษ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 0.39 กิโลกรัมต่อ ดังนั้นจึงถือได้ว่านักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ปริมาณขยะบริเวณท่าเทียบเรือท่องเที่ยวอ่าวฉลองอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เพิ่มขึ้น

การศึกษาทางด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการเรือท่องเที่ยว บริเวณท่าเทียบเรือท่องเที่ยวอ่าวคลอง อำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และความตระหนักในการจัดการขยะบริเวณท่าเทียบเรือท่องเที่ยว 2) คู่มือการจัดการขยะบริเวณท่าเทียบเรือท่องเที่ยว สำหรับผู้ประกอบการเรือท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า คู่มือการจัดการขยะบริเวณท่าเทียบเรือท่องเที่ยว สำหรับผู้ประกอบการเรือท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ประกอบการเรือท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และความตระหนักเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย

ABSTRACT

Title	Using the Environmental Education Procedure to Manage the Garbage at the Pier in Chalong Sub-District, Muang District, Phuket Province
Author	Tanida Sinlapa
Program	Environmental Education
Year	2010
Chairperson	Asst. Prof. Dr. Prapa Kayee
Member of Advisory Committee	Associate Prof. Somchai Sakultap
PKTN	991-500-018-2

The purposes of this research were: 1) to study the characteristics, and the quantity of the garbage at the Chalong Boat Pier in Phuket; 2) to develop the guidelines for the tourist boat operators in managing the garbage at the pier ,and 3) to study the level of efficiency of the manuals. The sample group consisted tourist boat operators at Chalong pier in Phuket. The research instruments consisted of pre-test and post-test, and the manuals created by the researcher. The statistics employed were percentage, average means, and t-test.

The environmental study aimed to study the type, quantity, and the geographical characteristics of the waste found at the Chalong Pier. The researcher compared the garbage collected in two different months at this pier. In June 2009, the average number of tourists was 7,957, and the average amount of garbage per day was 546.43 kg which consisted of: 1) compostable garbage (45.40 kg. / day); 2) recyclable garbage (25.15 kg. / day) ; 3) general garbage (20.63 kg. / day) ; 4) hazardous garbage (0.45 kg. / day). In January 2010, the average number of tourists was 26,312, and the average amount of garbage per day was 2833.58 kg which consisted of: 1) compostable garbage (52.98 kg. / day) ; 2) recyclable garbage (19.76 kg. / day) ; 3) general garbage (12.60 kg. / day) ; 4) hazardous

garbage (0.39 kg. / day). It could be concluded that the number of visitors could predict the amount of the garbage.

Regarding environmental education, the researcher developed the guidelines to manage the garbage at Chalong Pier, and used them with 30 boat tour operators. The instruments consisted of 1) pre-test and post-test, and 2) the manuals created by the researcher. The results of the study revealed that the level of efficiency of the manuals was high ; the manuals could increase the knowledge, understanding, awareness and create a positive attitude with the tour operators towards the management of garbage at the level of reliability of 0.05.